

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 33 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt uchwały:

- w sprawie uczczenia 100. rocznicy powrotu części Orawy i Spisza do niepodległej Polski.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały upoważniamy pana posła Edwarda Siarkę.

(-) Waldemar Andzel; (-) Marek Ast; (-) Ryszard Bartosik; (-) Barbara Bartuś; (-) Joanna Borowiak; (-) Lidia Burzyńska; (-) Krzysztof Czarnecki; (-) Przemysław Czarnecki; (-) Zbigniew Dolata; (-) Przemysław Drabek; (-) Elżbieta Duda; (-) Barbara Dziuk; (-) Ewa Filipiak; (-) Leszek Galemba; (-) Grzegorz Gaża; (-) Jarosław Gonciarz; (-) Czesław Hoc; (-) Zbigniew Grzegorz Hoffmann; (-) Lech Kołakowski; (-) Henryk Kowalczyk; (-) Ewa Kozanecka; (-) Krzysztof Janusz Kozik; (-) Wiesław Krajewski; (-) Leonard Krasulski; (-) Marta Kubiak; (-) Anna Kwiecień; (-) Krzysztof Lipiec; (-) Paweł Lisiecki; (-) Grzegorz Lorek; (-) Ewa Malik; (-) Jerzy Małecki; (-) Jerzy Materna; (-) Grzegorz Matusiak; (-) Marek Matuszewski; (-) Kazimierz Matusznyi; (-) Anna Milczanowska; (-) Kazimierz Moskał; (-) Waldemar Olejniczak; (-) Dariusz Olszewski; (-) Jacek Osuch; (-) Anna Paluch; (-) Teresa Pamuła; (-) Elżbieta Płonka; (-) Violetta Porowska; (-) Marcin Porzucek; (-) Urszula Rusecka; (-) Paweł Rychlik; (-) Edward Siarka; (-) Kazimierz Smoliński; (-) Agnieszka Soin; (-) Katarzyna Sójka; (-) Beata Strzałka; (-) Marek Suski; (-) Andrzej Szlachta; (-) Ewa Szymańska; (-) Adam Śnieżek; (-) Robert Telus; (-) Ryszard Terlecki; (-) Mariusz Trepka; (-) Sylwester Tułajew; (-) Jan Warzecha; (-) Tadeusz Woźniak; (-) Sławomir Zawiślak; (-) Jarosław Zieliński; (-) Wojciech Zubowski.

UCHWAŁA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
z dnia __. _____ 2020 r.

w sprawie uczczenia 100. rocznicy powrotu części Orawy i Spisza do niepodległej Polski

Dnia 5. listopada 1918 r. mieszkańcy Jabłonki i przedstawiciele innych wsi Górnej Orawy zawiązali Polską Radę Narodową, która rozpoczęła sprawowanie polskiej administracji w miejsce dotychczasowej – węgierskiej. Uchwaliła ona uroczyste, iż:

My, Polacy na Górnej Orawie, korzystając z zasady samostanowienia narodów o sobie, po rozpadnięciu się państwa węgierskiego nie chcemy pozostawać w nowo utworzonym państwie czeskosłowackim, lecz żądamy przyłączenia wszystkich polskich ziem w żupaństwach: trenczyńskim, orawskim i spiskim do wielkiej, katolickiej Polski”.

W połowie listopada 1918 r. powstała kolejna Polska Rada Narodowa w Lubowli na Spiszu – w tym samym grodzie, w którym funkcję starosty prawie pięć wieków wcześniej sprawował Zawisza Czarny. Wielkie zaangażowanie mieszkańców Podtatrza, działaczy niepodległościowych, pisarzy, wojskowych i całej budzącej się do niepodległego życia Polski nie pozwoliło na zapomnienie o Południowych Kresach.

Wobec bolszewickiego zagrożenia Władysław Grabski zgodził się w Spa na rezygnację z przeprowadzenia na Spiszu i Orawie plebiscytu, który rokował korzystny dla Polski wynik. Granicę wyznaczyła decyzja Rady Ambasadorów z 28. lipca 1920 r. (skorygowana tzw. Protokołami Krakowskimi w roku 1924). Temu, jak głęboko niesprawiedliwy był to wyrok, dał wyraz Ignacy Jan Paderewski, gdy w imieniu Rzeczypospolitej składał pod nim swój podpis.

W 2020 roku obchodzimy setną rocznicę przyłączenia części Orawy i Spisza do niepodległej Polski. Kształtowanie granicy południowej trwało wyjątkowo długo i wymagało niezwyklej odwagi i zaangażowania jednostek, jak i solidarności całego polskiego społeczeństwa.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża najwyższy szacunek i uznanie tym, których determinacja i umiłowanie Ojczyzny doprowadziły do włączenia części ziem Orawy i Spisza do Rzeczypospolitej. Niech pamięć o nich będzie dla nas nauką miłości Ojczyzny oraz źródłem patriotycznej dumy.